

Temat 5: Opisz ulubioną atrakcję turystyczną Krakowa

Moją ulubioną atrakcją turystyczną Krakowa jest Kościół Mariacki, znajdujący się na Rynku Głównym w Krakowie, dokładniej na Placu Mariackim. Jego pełna nazwa to Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Zalicza się on do najbardziej rozpoznawalnych atrakcji turystycznych Polski, a przede wszystkim Krakowa.

Jest budowlą zbudowaną w stylu gotyckim. Za czas jego budowy przyjmuje się wiek czternasty oraz piętnasty. Na podstawie doniesień Jana Długosza, początki Kościoła Mariackiego wiążą się z ufundowaniem budowli kościoła parafialnego, której fundatorem był biskup Iwo Odrowąż. Miało to miejsce w latach 1221-1222. W roku 1290 zaczęto tworzyć na jego fundamentach, nowy kościół, którego poświęcenie odbyło się w 1320 roku.

Następnie nowy kościół uległ gruntownej przebudowie. Przy pomocy Mikołaja Wierzyńka Starszego zbudowano jednoprzestrzenne prezbiterium, ozdobione oknami z witrażami w środku. Witraże zostały wprawione dopiero w latach 1360-1400. Jednocześnie z rozpoczęciem prac nad prezbiterium, rozpoczęto budowę nowego korpusu nawowego. Niestety prace nad korpusem ulegały ciągłym opóźnieniom, przy jednoczesnej zmianie początkowej koncepcji. Pod koniec czternastego wieku stworzono korpus oparty o wzór zachodniej części Katedry na Wawelu.

Kościół z czasem stawał się większy. Zostały dobudowane kaplice, które w większości przypadków były stworzone przez mistrza Franciszka Wiechonia z Kleparza. Dobudowa ta miała miejsce w latach 1435 do 1446. W tym samym okresie podwyższono wieżę północną, w celu przystosowanie jej do użytku jako strażnicy miejskiej. W 1478 roku, wieża ta została pokryta wielobocznym hełmem – tym zadaniem zajął się Maciej Heringk, który pełnił rolę cieśli. W roku 1666 ozdobiono utworzony hełm, połączoną koroną Maryjną.

Ogólnie Kościół Mariacki składa się z elementów wewnętrznych oraz zewnętrznych. Do elementów zewnętrznych możemy przydzielić wieżę niższą oraz wyższą. Wieża niższa ma wysokość 69 metrów, pełni ona rolę dzwonnicy kościoła. Wieża wyższa inaczej zwana Hejnalnicą to budowla mierząca 82 metry. Na wysokości 54 metrów, na wieży znajduje się okienko, z którego równo co godzinę grany jest Hejnał Mariacki, będącym jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli Krakowa. Do elementów zewnętrznych kościoła zaliczane są również elewacje zewnętrzne, kruchta oraz kuna.

Do elementów wewnętrznych kościoła zaliczamy prezbiterium, ołtarz główny, korpus nawowy, składający się z nawy głównej, północnej oraz południowej, kaplic w skład których wchodzi kolejno: Kaplica Świętego Antoniego, Kaplica Loteriańska, Kaplica Świętego Jana Chrzciciela, Kaplica Świętego Wawrzyńca, Kaplica Świętego Michała Archanioła, Kaplica Przemienienia Pańskiego, Kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej, Kaplica Świętego Łazarza, Kaplica Świętego Walentego, Kaplica Aniołów Stróżów oraz Kaplica

Świętego Jana Nepomucena. Dodatkowo do elementów wewnętrznych zalicza się zakrystię oraz skarbiec.

Skarbiec został wybudowany w szesnastym wieku. W jego wnętrzu znajdują się między innymi: bogato zdobione naczynia liturgiczne, szafy, krzyże oraz komody. Do najbardziej cennych skarbów zaliczany jest zbiór paramentów liturgicznych.

Wewnątrz Kościoła Mariackiego można znaleźć również organy, których pierwsza wersja została zainstalowana już w czternastym wieku. Aktualnie znajdujące się organy to wynik licznych przekształceń organów zainstalowanych w kościele w 1800 roku przez wielkiego organmistrza Ignacego Ziernickiego.

Wewnątrz Kościoła Mariackiego możemy znaleźć też cztery dzwony liturgiczne – są one jednym z najstarszych zespołów dzwonów średniowiecznych w Polsce. Ich nazwy to kolejno (pod względem czasu wykonania): Dzwon Najstarszy, Misjonał, Tenebrat oraz najmłodszy – Półzygmunt, odlany przez Jana Freudentala.

Najważniejsza zmiana w wystroju Kościoła Mariackiego miała miejsce w latach 1477-1489. W tym okresie do kościoła został zamontowany ołtarz główny, wykonany przez Wita Stwosza. Jego budowę zafundowali rajcy miejscy.

Z kościołem tym, wiąże się też legenda o jego wieżach. Opowiada ona historię dwóch braci, którzy jako znakomici architekci oraz rzemieślnicy, zostali wybrani do wybudowania wyżej wspomnianych wież. Starszy brat dostał za zadanie budowę wieży południowej, natomiast jego młodszy brat północnej. Na początku pracy, budowa wieży północnej oraz południowej utrzymywała się w podobnym tempie, jednak po pewnym czasie południowa wieża – budowana przez starszego brata, zaczęła stawać się większa od północnej. Widząc to, młodszy brat zamordował swojego rywala. Następnie dokończył swoją pracę nad wieżą północną, a wieżę budowaną przez starszego brata, nakazał nakryć kopułą. W momencie święcenia kościoła, przyznał się do morderstwa. Zrobił to w oknie wieży z nożem w ręce, użytym jako narzędzie zbrodni. Po przyznaniu się do winy rzucił się z okna, popełniając samobójstwo. Nóż powieszony w bramie Sukiennic to pamiątka po tym wydarzeniu.

W innej wersji legendy, po zamordowaniu budowniczego południowej wieży, tajemne siły dokończyły za niego pracę, a młodszy brat widząc nadprzyrodzone zjawisko spadł z placu budowli.

Bibliografia:

- <http://www.rodzinna-turystyka.pl/ciekawe-miejsca/koscioly/bazylika/bazylika-mariacka-krakow.html>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_Mariacki_w_Krakowie
- http://dziedzictwo.ekai.pl/@@krakow_legenda_o_wieczach_kosciola_mariackiego